

Huisarts Alfons Olde Loohuis:

Grote impact Q-koorts nog onvoldoende duidelijk

Huisarts Alfons Olde Loohuis is een van de eersten in Nederland die wordt geconfronteerd met Q-koorts. In een kort tijdsbestek melden zich in zijn praktijk in Herpen veel ernstig zieke mensen. Hij constateert samen met zijn collega Rob Besselink dat hier iets bijzonders aan de hand moet zijn, maar ze vinden nergens gehoor. Specialisten, GGD, wie hij ook benadert, niemand neemt hen serieus. Hij besluit bij 100 patiënten bloed af te nemen voor nader onderzoek. De microbioloog die het bloed aangeboden krijgt voor onderzoek, vraagt waarom hij in twee weken meer bloed afneemt dan in al die jaren daarvoor. Maar het blijkt een verstandig besluit. Want dat onderzoek leert dat er sprake is van Q-koorts. Dat is het begin van een grote betrokkenheid van Olde Loohuis op zowel de patiënten als het wetenschappelijk vraagstuk van Q-koorts.

Olde Loohuis, lid van de Commissie Patiënten van Q-support, is gegrepen door het vraagstuk van de Q-koorts. 'Q-koorts is een erg heftige ziekte. Dat heeft mij behoorlijk aangegrepen. Vooral omdat veel mensen zo lang moe blijven na de infectie en daar nauwelijks erkenning op krijgen. Naar het zich nu laat aanzien, duurt dit Q-koortsvermoeidheidsyndroom (QVS) 6 tot 10 jaar. Daar zie ik een belangrijke rol voor Q-support weggelegd. Gemeentes, bedrijfsleven, bedrijfsartsen, verzekeringsartsen en huisartsen kennen de impact van de Q-koorts nog onvoldoende. Daarvoor zien ze waarschijnlijk ook te weinig patiënten. Het is belangrijk hen te informeren en te ondersteunen bij de juiste aanpak. Dat geldt natuurlijk ook voor de patiënten. Ook daarin heeft Q-support een belangrijke rol. Behalve individuele ondersteuning en begeleiding, geloof ik ook sterk in de kracht van groepen patiënten. Mits goed begeleid kunnen patiënten elkaar in hun kracht zetten en versterken.'

Wereldwijd probleem

Ook voor de onderzoekstak van Q-support heeft Olde Loohuis een droom. 'Het zou revolutionair zijn als we er in slagen te ontdekken waarom die vermoeidheid optreedt na een infectie. Met name na een infectie met zoönosen, ziekten als gevolg van bacteriën, virussen of parasieten die van dier op mens overgaan, zoals Lyme, Malaria en Q-koorts, zijn mensen langdurig vermoeid. Het veroorzaakt iets in de immuniteit waardoor het lichaam ontregeld raakt. De cellen raken van slag. Naast vermoeidheid, uit zich dat in spier- en gewrichtspijnen en koortsaanvallen. Dat is een wereldwijd probleem. Het zou echt iets heel groots zijn als Q-support erin slaagt te ontdekken wat dat is.'

Chronische Q-koorts, een tijdbom

Grote zorgen maakt Olde Loohuis zich over de groep chronische Q-koortspatiënten. 'Dit is de groep mensen die wel besmet is geraakt, maar geen noemenswaardige klachten heeft ontwikkeld. De bacterie kan zich echter wel hebben genesteld in een bloedvat. Vaak betreft het een zwak bloedvat. Daar wacht het zijn kans af. Dat is een groot risico. Deze mensen leven met een tijdbom in hun lichaam terwijl ze dat niet weten. Een bevalling, bestraling of chemokuur is een moment waarop de bacterie actief wordt, het lichaam infecteert en uiteindelijk de organen aantast. Onbehandeld is het een dodelijke ziekte. We kennen inmiddels 300 patiënten, maar we hebben eigenlijk geen idee van de omvang van de populatie. Vandaar dat we in februari een bevolkingsonderzoek hebben uitgevoerd in Herpen. Dat moet duidelijk maken welk percentage van de mensen na besmetting chronische Q-koorts krijgt. De resultaten verwachten we in september van dit jaar. Dat zou wel eens grote gevolgen kunnen hebben. Als straks blijkt dat we met een relatief omvangrijke groep te maken hebben, zullen we een veel breder behandeloffensief moeten starten. Maar ook nu al dient bij vaatchirurgen en cardiologen veel meer awareness te ontstaan. Kan er geen Q-koorts zitten? Ook daar kan Q-support een belangrijke rol in spelen.'

Alfons Olde Loohuis is inmiddels uitgegroeid tot een specialist op het gebied van Q-koorts. Hij heeft zich van meet af aan ingespannen voor zowel de patiënten met Q-koorts als voor wetenschappelijk onderzoek. Zo heeft hij aan de wieg gestaan van de stichting voor Q-koortspatiënten Q-uestion, meegewerkt aan de QVS behandelrichtlijn, het Brabants Kennisnetwerk Zoönosen mee opgericht en is hij veelvuldig te gast bij ministeries om te pleiten voor een adequate aanpak. Hij is bovendien lid van de Commissie Patiënten van Q-support. Binnenkort stopt Olde Loohuis na 34 jaar als huisarts. Naast zijn functie als coördinator Huisartsenopleiders aan de Radboud Universiteit, maakt hij dan meer tijd vrij voor Q-support. Zo geeft hij mede invulling aan de Q-tour, waarmee Q-support patiënten in heel Nederland wil bereiken door voorlichtingsavonden per provincie te organiseren.